

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

वर्धा जिल्हा

२००२-२००३

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई.

सूचक कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सांख्यिक
व
आर्थिक सन्मालोचना

वर्ष - 2002-03

जिल्हा - वर्धा

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन, वर्धा

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002-03

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
भाग -1			
1		दृष्टीक्षोपात जिल्हा	I - VI
2		सामाजिक व आर्थिक समालोचन	एक ते अठरा
भाग -2			
1 क्षेत्र फळ			
1	1.1	जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या	1
2	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक	2
3	1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	6
4	1.4	2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
5	1.5	1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या	8
6	1.5 b	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट प्रविहाय विभागणी.	10
7	1.6 a	लोकसंख्येचे बयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	10
8	1.6 b	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991	10
9	1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमातीची आकडेवारी	11
10	1.8	भिती/ छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण	12
11	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामिण/ नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण	13
12	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	14
13	1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (चालू किमती नुसार)	15
14	1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थिर (1993-94) किमती नुसार)	16
2 हवामान			
15	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2002	17
3 कृषी			
16	3.1	जमीनीचा वापर सन 1998-99 यावर्षाकरीता.	19
17	3.2	तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 करीता	22
18	3.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन 2002 - 03	30
19	3.4	विविध साधनांचे ओलिताखालील असलेले तालुकावार क्षेत्र 1998 - 99	31
20	3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र 1998-99 करीता	32
21	3.6a	तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी सन 1998-99	36
22	3.6b	तालुकावार कुपनलिका, हातपंप व विद्युत पंप 2002 - 03	37
23	3.7	लघुपाट बंधा-यांची कामे 2002 - 03	38
24	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे मिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे 30.जून 2003 अखेरची	39
25	3.9	वहिले धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिता खालील असलेली वहिले धारण जमिन आणि ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र व वहिले धारण व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहिले धारण जमिनीची संख्या (1990 - 01)	40

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
26	3.10	कृषिविषयक अवजारे पशु गणना सन 1997	42
27	3.11	दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती	43
4 पशुसंवर्धन			
28	4.1	तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)	44
29	4.2	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या (2002-03)	48
30	4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (2002 - 2003)	49
31	4.3a	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य 2002 - 03	50
32	4.4	मान्यता प्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या 2002-03	50
33	4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 2002-2003 [अस्थाई]	51
34	4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वनउत्पादने 2002 - 03	51
35	4.7	जिल्ह्यातील मुजल मत्स्यव्यवसाय 2002- 2003	52
36	4.8	जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय 2002- 2003	*
5 रोजगार उद्योग, खानिकर्म व वीज			
37	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (2002)	53
38	5.2	चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2002	55
39	5.3	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (2002)	57
40	5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबीं व तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी वर्ष 1996-97)	59
41	5.5	रोजगार व स्वयंरोजगार मा. इश्रीन केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2002	61
42	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2002-03	62
43	5.7	जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2002)	62
44	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2003 ला संपणा-या वर्षाकरिता)	63
45	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2003 अखेर	64
46	5.10	विजेचा वापर 2002-2003 या वर्षाकरिता	64
47	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग (आर्थिक गणना - 1998)	65
48	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी) उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)	66
49	5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)	66
50	5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या (आ.ग.1998)	67
51	5.15	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या (आ.ग.1998)	67
52	5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	68
53	5.17a	वस्तूनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998)	69
54	5.17b	वस्तूनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ. ग. 1998)	69
55	5.18a	घाऊक व फिरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	70
56	5.18b	घाऊक व फिरकोळ व्यापारउद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ. ग.1998)	70

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
57	5.19a	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	71
58	5.19b	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998)	71
59	5.20a	सर्व उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	72
60	5.20b	सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	72
6 सहकार			
61	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था (31 मार्च 2003 अखेरची स्थिती)	73
62	6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31 मार्च 2003 अखेरची स्थिती)	74
63	6.3	जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2003 अखेर	75
64	6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2003 अखेर	76
65	6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.03 अखेर	77
66	6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2003 अखेर	78
67	6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.2003 अखेर	79
68	6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003 अखेर	80
69	6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003 अखेर	80
70	6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003 अखेर	80
71	6.11	जिल्ह्यातील ग्राम कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.2003 अखेर	81
72	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.2003	82
73	6.13	जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2003 अखेर	83
74	6.14	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्याचा तपशील 31 मार्च, 20 03 अखेरचा	84
75	6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.03 अखेर	85
76	6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2003 अखेर	86
7 वैद्यकीय व आरोग्य सेवा			
77	7.1	सार्वजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती, 2002	87
78	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या 2002	88
79	7.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या 2002	89
80	7.4	माताघाल संमोपन कार्यक्रमा अंतर्गत लस टोचणी 2002-2003 या वर्षाकरिता	89
81	7.5	जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या 2002 - 2003	90
8 शिक्षण			
82	8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	91
83	8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 2001 - 2002	92
84	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, ध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी स. 2001 - 2002	93
85	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2002-2003	94

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
86	8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सबलती 2002-2003	94
87	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2002-2003	95
88	8.7	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा आठवी ते बारावी)	96
89	8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 2002-03	96
90	8.9	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000	96
91	8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक इत्यादी माहिती	97
9 वाहतूक दळणवळण			
92	9.1a	रेल्वे मार्गांची लांबी (31 मार्च 2003 या वर्षाअखेर)	98
93	9.1b	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार मादी (31 मार्च 2003 या दिवशीची)	98
94	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग त्यानुसार रस्त्यांची लांबी 31 मार्च 2003 अखेर	99
95	9.3	वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या (31 मार्च 2003 वर्षाअखेरची)	100
96	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी सन 2002-2003	100
97	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना डिसेंबर 2002 या वर्षाकरिता (वाहतूक गणना डिसेंबर 2002)	101
98	9.6	पोस्ट, तारघरे व दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी (31 मार्च 2003 अखेर)	106
10 स्थानिक संस्था			
99	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2002-2003 करिता)	106
100	10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2002-2003 करिता)	107
101	10.3	जिल्हा परिषदाचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (2002-2003 या वर्षाकरिता)	108
102	10.4	महानगर पालिका, कटक मंडळे व नगर पालिकेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (2002-2003 या वर्षाकरिता)	109
11 नियोजन			
103	11.1	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनेतर्गत खर्च वर्ष 2002-2003	110
104	11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने सन 2002-03 करिता	112
105	11.3	रोजगार हमी योजना (2002 - 2003 वर्षाकरिता)	117
106	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च सन 2002 - 2003 या वर्षाकरिता	117
107	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना, 2002 - 03 वर्षा करिता	118
108	11.6	संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (2002 - 2003 वर्षाकरिता)	119
109	11.7	जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप [वर्ष 2002 - 2003 करिता]	121
110	11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने 2002 - 2003 या गळोट हंगामाकरिता	122
111	11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 2002 - 2003]	122
112	11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता वर्ष 2002 - 2003	123
113	11.11	जिल्ह्यातील एकात्मिक अदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूदी व खर्च 2002-03	123

अ क्र	तयता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
114	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम (2002 - 2003 वर्षाकरिता)	125
115	11.13	विशेष घटक योजना 2002 - 2003 वर्षाकरिता	126
116	11.14	जिल्ह्याच्या स्थानिक विकास कार्यक्रम (सन 2002-2003)	126
12 किमती व निर्देशांक			
117	12.1	जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किमती एप्रिल 2002-मार्च 2003	127
118	12.2	जिल्ह्यातील मुन्ध्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती सन 2002	128
119	12.3	कामगारांचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक सन 2002-2003	132
13 न्याय व प्रशासन			
120	13.1	जिल्ह्यातील पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांचो एकूण संख्या सन-2002-2003	133
121	13.2	जिल्ह्यातील गुन्हासंबंधी आकडेवारी, सन 2002 - 2003	134
122	13.3	तुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 2002 - 2003	135
123	13.4	तुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 2002 - 2003	136
124	13.5	दिवानी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे / प्रकरणे सन 2002 - 2003	136
14 बँकींग व विमा			
125	14.1	जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे. सन 2002-03	137
126	14.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरू जिल्हा उत्पन्न (चालू किमती नुसार)	137
127	14.3	जिल्ह्यातील 31 मार्च 2003 रोजी असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था	137
15 सांख्यिकी			
128	15.1	जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 2002 - 2003	138
129	15.2	गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणुक व खातेदारांची संख्या, सन 2002 - 2003	139
130	15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 2001 - 2002	140
131	15.4	मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, दि.31.3.2003 या दिवशी.	141
132	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर सन 2002 - 2003	142
133	15.6	जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 -2002 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी	143
134	15.7	जिल्ह्यातील 31.3.2003 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी	144
135	15.8	निवडक निर्देशांकाचे कल 2002 - 2003	145

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003

दृष्टिक्षेपात जिल्हा - वर्धा

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
1	प्राकृतिक रचना			
1.1	भौगोलीक स्थान			
1.1.1	उत्तर अक्षांश	अंश	20.18° - 21.21°	16.4° - 22.1°
1.1.2	पूर्व रेखांश	अंश	78.33° - 79.15°	72.6° - 80.9°
1.2	हवामान			
1.2.1	तापमान		(1998)	(2001-02)
1.2.1.1	किमान	डिग्री सेल्सीअस	उ.ना.	5.6
1.2.1.2	कमाल	डिग्री सेल्सीअस	उ.ना.	45.9
1.2.2	पर्जन्य [सरासरी 2002]	मि. मी.	915.68	1628
1.3	प्रशासकीय विभाग [2002 - 2003]			
1.3.1	तालुके	संख्या	8	353
1.3.2	पंचायत समित्या	संख्या	8	347
1.3.3	टंचाई ग्रस्त तालुके		2	उ.ना.
1.3.4	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8	उ.ना.
1.3.5	शहरे	संख्या	7	378
1.3.6	गावे (एकूण) 2001 प्रमाणे	संख्या	1381	43722
1.3.6.1	वस्ती नसलेली	संख्या	478	उ.ना.
1.3.6.2	वस्ती असलेली	संख्या	903	43722 *
1.3.7	क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	6309	307583
2	प्रशासकीय संस्था [2002 - 2003]		(1991)	
2.1	पंचायत समित्या	संख्या	8	347
2.2	महानगरपालिका	संख्या	0	19
2.3	नगरपरिषदा	संख्या	6	224
2.4	कटक मंडळे	संख्या	0	7
2.5	ग्रामपंचायती	संख्या	517	27805#
2.6	पोलीस ठाणी	संख्या	16	926
2.7	पोलीस आऊट पोस्ट	संख्या	5	1769
				(31/12/01)
3	लोकसंख्या (2001) प्रमाणे			
3.1	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	906	55732
3.2	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	325	41020

* वस्ती नसलेली गावे धरून

सामाजिक विकास

II

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
3.3	एकुण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1231	96752
3.4	अनुसुचित जातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारात	150	8758
3.5	अनुसुचित जातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी (1991)	टक्केवारी	14.04%	11.09
3.6	अनुसुचित जमातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारात	166	7318
3.7	अनुसुचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी (1991)	टक्केवारी	15.68%	9.27
3.8	पुरुष (2001)	आकडे हजारात	636	50334
3.9	स्त्रिया (2001)	आकडे हजारात	595	46418
3.10	स्त्रि - पुरुष प्रमाण (2001)	1000 पुरुषामागे स्त्रियाचे प्रमाण	936	922
3.11	लोकसंख्येची घनता	दर चौ.कि.मी.	195	314
3.12	साक्षरतेचे प्रमाण (2001)			
3.12.1	एकुण	टक्केवारी	(80.50)	77.3
3.12.2	पुरुष	टक्केवारी	(87.70)	86.3
3.12.3	स्त्रिया	टक्केवारी	(72.80)	67.5
3.12.4	राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	संख्या	10	-
4	कृषि [अस्थायी]		(2001-2002)	[2001-02]
4.1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	30758
4.2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	17	5214
4.2.1	जंगलव्याप्त क्षेत्राची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	2.70%	16.95
4.3	शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
4.3.1	बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	41	1380
4.3.2	पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	28	1720
4.3.3	एकुण [अ + ब]	हजार हेक्टर	69	3100
4.4	पडीत जमीनीव्यतीरीकत लागवड नकेलेली इतर जमिन			
4.4.1	कायम गुरेचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	35	1249
4.4.2	झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	2	247
4.4.3	लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	13	915
4.5	पडीत जमीन			
4.5.1	चालू पड	हजार हेक्टर	13	1255
4.5.2	इतर पड	हजार हेक्टर	20	1200
4.6	पिकाखालील जमीन			
4.6.1	पिकाखालील निखळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	404	17579

III

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
4.6.2.	दुसोटा क्षेत्र / तिसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	22	4808
4.6.3	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	426	22387
4.7	ओलित क्षेत्र			
4.7.1	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	22	2971
4.7.2	एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	33	3668
4.8	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्य]	हजार हेक्टर	50	12779
4.9	वहीत धारण जमिन [अंतीम] 1995 - 96			
4.9.1	2 हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या हजारात	64	7442
4.9.2	2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	70	3095
4.9.3	10 हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या हजारात	4	116
4.10	जमिन महसूल वसुली (2002 - 03) सुधारीत	लाख रुपये	9.68	उ.ना.
4.11	जिल्हा परिषदाचा उपकर	हजार रुपये	4942	2368
4.12	पंचायत समित्याचा उपकर	हजार रुपये	3846	
5	पशुसंवर्धन (पशुगणना)		(1997) स्थायी	1997
5.1	एकूण पशुधन	संख्या हजारात	730	39638
5.2	गायी व बैल	संख्या हजारात	425	18071
5.3	म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	68	6073
5.4	मेंढया व शेळ्या	संख्या हजारात	188	14802
5.5	कोंबड्या व बंदके	संख्या हजारात	546	35392
6	सहकार (2002 - 2003)			
6.1	सहकारी संस्था	संख्या	1616	173402
6.2	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या	398	20839
6.3	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजारात	157	11436
6.4	सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	343	25574
6.5	प्राथमिक कृषि पत संस्थानी दिलेले कर्जे	रुपये फोटीत	28.64	4076
7	जलसिंचन (2003) च्या जुन अखेरपर्यंत पुर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
7.1	मोठे प्रकल्प	संख्या	0	32
7.2	मध्यम प्रकल्प	संख्या	7	178
7.2.1	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	75	उ.ना.
7.3	लघु प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	18	2182
7.3.1	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	10	उ.ना.

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
7.4	सिंचन विहीरखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	23	1931
8	उद्योग [2002] अखेर		(2002 अखेर)	(2002 अखेर)
8.1	नोंदणीकृत चालु कारखान्याची संख्या	संख्या	180	34170
8.2	नोंदणीकृत चालु कारखान्याची संख्या (उत्पादन चालु कारखाने)	संख्या	154	28707
8.3	सहकारी साखर कारखान्याची संख्या (2002 - 03)	संख्या	2	201
8.4	सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन (2002 - 03)	हजार मॅ. टन	47	6218
8.5	सर्व सुत गिरण्यांची संख्या (2002 - 03)	संख्या	2	230
9	विज		(31.3.2002)	(31.3.98)
9.1	विज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1283	39413
9.2	विद्युतीकरण झालेल्या गांवाची संख्या	संख्या	1276	उ.ना.
9.3	विज पुरवठा केलेले पंप संच (मार्च 2003 अखेर पर्यंत)	संख्या हजारात	48	2417
9.4	बसविण्यात आलेले गोबरगॅस सयंत्र	संख्या	13122	उ.ना.
10	सार्वजनिक आरोग्य (2002 - 03)			
10.1	रुग्णालये	संख्या	22	964
10.2	दवाखाने	संख्या	48	2081
10.3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	54	1806
10.4	प्राथमिक आरोग्य पथके (अस्थाई)	संख्या	0	174
11	शिक्षण		(2002-2003)	(2002-2003)
11.1	एकुण प्राथमिक शाळा	संख्या	1055	67062
11.2	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	125	11837
11.3	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	315
11.4	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	31	38
12	माध्यमिक शिक्षण (2001 - 02)			
12.1	एकुण माध्यमिक शाळा	संख्या	251	16917
12.2	शाळेतील एकुण विद्यार्थी	संख्या हजारात	141	9864
12.3	शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	267
12.4	प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	34	37
13	उच्च शिक्षण (2001 - 02)			
13.1	संस्था [अस्थाई]	संख्या	36	1786
13.2	एकुण विद्यार्थी	संख्या हजारात	21	1035

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
14.1	प्रौढ शिक्षण		(2001 - 02)	(2002 - 03)
14.1.1	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	0	उ. ना
14.1.2	प्रौढांची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारात	0	5410
14.2	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण (2002- 03)			
14.2.1	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	612
14.2.1.1	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	347
14.2.1.2	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	265
14.2.2	शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थाची प्रवेश क्षमता	संख्या	1326	93169
14.2.3	पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	1	146
	त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	उ. ना	45232
14.2.4	पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	2	170
	त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	उ. ना	40185
14.2.5	व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट) व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात	34	उ. ना
15	परीवहन आणि दळणवळण [मार्च 2003 अखेर]			
15.1	एकुण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि. मी.	397	5450
15.2	रस्त्यांनी जोडलेले गांवे (31.3.2003)			
15.2.1	बारमाही	संख्या	804	37585
15.2.2	हंगामी	संख्या	56	1927
15.3	एकुण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकीत) (31.3.2003)	कि. मी.	4100	224940
15.4	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि. मी.	108	3710
15.5	राज्य महामार्गाची लांबी	कि. मी.	602	33705
15.6	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि. मी.	858	48192
15.7	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	644	44183
15.8	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	1239	95150
16	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
16.1	दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबे (1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार)	संख्या लाखात	0.89	38.19
16.2	स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना स्वयंरोजगाराची संख्या (2002-03)	संख्या लाखात	11.53	55772

VI

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
17	रोजगार निर्माती (2002-2003)			
17.1	रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस (लाखात)	8.69	1545.05
17.2	संपुर्ण ग्रामीण रोजगार योजना (2002 - 03) अखेर	मनुष्य दिवस (लाखात)	4.71	530.68
18	आदिवासी कल्याणकारी योजना मार्च 2003 अखेर		(2002 - 03)	
18.1	आदिवासीकरीता आश्रमशाळा (शास. + अशा.)	संख्या	13	929
18.2	विद्यार्थी	संख्या	3079	312907
19	मागासवर्गीयासाठी कल्याणकारी योजना (2002-03)			
19.1	मागासवर्गीयासाठी वसतीगृहे	संख्या	6	243
19.2	वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	400	19028
20	जिल्हा नियोजन (2002 - 2003)			
20.1	वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतुद	रुपये कोटीत	23.53	3086.38
20.2	अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतुद	रुपये कोटीत	16.76	422.97
21	नागरी पुरवठा (2002 - 2003)			
21.1	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	827	49921
21.2	पुरविलेला एकुण साठा 2003 अखेर			
21.2.1	अ) गहू	हजार टन	31	863
21.2.2	ब) तांदुळ	हजार टन	16	501
21.3	शासकीय गोदामे (30.6.2003)	संख्या	14	994
21.4	साठविण्याची क्षमता (30.6.2003)	लाख'मे.टन	10	5.84

टिप :- उ. ना = उपलब्ध नाही

कृषि क्षेत्राची आकडेवारी 2001-2002 (अस्थाई) समजण्यात यावी.

आधार :- 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय मुंबई

2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा